



جمهوری اسلامی ایران
مجلس شورای اسلامی

دوره هشتم - سال سوم

تاریخ چاپ ۱۳۸۹/۵/۱۲

۱۱۷۶

شماره چاپ

۴۵۶

شماره ثبت

یک فوریتی

طرح بیمه بیکاری و حمایت از بیکاران متقاضی کار

یک فوریت این طرح در جلسه علنی مورخ ۱۳۸۹/۴/۲۹ به تصویب رسید.

کمیسیونهای ارجاعی

اجتماعی	اصلی:
اقتصادی- برنامه و بودجه و محاسبات	فرعی:

معاونت قوانین

باسمه تعالی

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

احتراماً طرح ذیل که به امضاء ۱۵۶ نفر از نمایندگان رسیده است جهت طی مراحل قانونی تقدیم می گردد.

مقدمه (دلایل توجیهی):

باتوجه به شرایط اشتغال در کشور، تکالیف اصول بیست و هشتم (۲۸) و بیست و نهم (۲۹) قانون اساسی، ضرورت بازنگری در مقررات قانون بیمه بیکاری و لزوم حمایت از بیکاران متقاضی کار و همچنین به منظور ایجاد آرامش فکری در میان جوانان جویای شغل و ایجاد فرصت برای مدیران جهت برنامه ریزی های مربوط، بدین وسیله طرح قانونی به شرح زیر و با قید یک فوریت پیشنهاد می شود:

فرهنگی - قوامی - حسینعلی شهبازی - عبدالجبار کرمی - صدر -
رضارحمانی - اکبریان - کریمی فیروزجایی - مصباحی مقدم - آریین منش -
منصوری رضی - نجفی - نظری مهر - اعزازی - اختیاری - ابطحی - زارعی -
ادیانی راد - جدگال - برنا - فخرالدین حیدری - مرادنیسا - عثمانی -
موسوی سرچشمه - هاشمیان - اکبرنژاد - بروغنی - ولی اسماعیلی -
رحیمی نسب - اسداللهی - اسدی - آوایی - فولادگر - افتخاری - قادری -
پاپری مقدم - بروجردی - محبوب - محبی نیسا - محمددهقانی - ساعدی -
قاضی پور - زنجانی - ونایی - محمدعلی کریمی - سیدفاضل موسوی - عزتی -
پورفاطمی - آقازاده - فلاحت پیشه - سازدار - نصیری - محمدعلی رضایی -

نریمان - یوسفیان ملا - حجازی - ثروتی - نصیر پور - مہدوی -
 سادات ابراہیمی - نورا - انصاری - بہروز جعفری - کامران -
 محمدرضا شعبانی - صبور - لاہوتی - محمد محمدی - طاہر پور - نقوی -
 محمودزادہ - نجابت - عیسیٰ زادہ - وارطان - آشوری - خالقی - رامین -
 دستغیب (سید فخر الدین) - روح اللہ عباسپور - یوسف نژاد - امیدوار رضایی -
 ذاکر - دہدشتی - دلخوش - عبدالرضا ترابی - اولیاء - یحییٰ زادہ - عباسی -
 سلیمی - یوسف قاسمی - علیزادہ - اسلامی - احمدی بیفش - کوچک زادہ -
 حسینیان - رضا حسینی - نوباوہ وطن - سروری - کوثری - کوچکی نژاد -
 مظہری تہران - فرج زادہ - ابوالقاسم رحمانی - نیکنام - صمد فدایی -
 حسین امیری - دلاور - نصر اللہ ترابی - سید قدرت اللہ حسینی - اکرمی - دوگانی -
 گرانمایہ پور - سید حسین حسینی - عابدی - موحد - مسعودی - حیدر پور -
 منادی - حسین فدایی - آلیا - شریعتی - خدادادی - غفار اسماعیلی -
 جهانگیر زادہ - نژاد فلاح - بابا احمدی - شجاعی - غفوری فرد -
 محمد قیوم دہقانی - امینی - کواکیان - مرندی - امین حسین رحیمی -
 اسلامی پناہ - ناصر نژاد - سید شریف حسینی - نور اللہ حیدری - سعادت -
 محمد حسین مقیمی - غضنفر آبادی - حسینی صدر - جباری - سنایی -
 فتحی پور - علیرضا دہقان - مفتاح - قمری - ہدایت خواہ - رجایی -
 اخوان بیطرف - صفایی - فاطمہ رہبر - الہیان - سبحانی نیا - جعفر زادہ -
 شاہرخی

طرح بیمه بیکاری و حمایت از بیکاران متقاضی کار

فصل اول - کلیات

ماده ۱- براساس اصل بیست و نهم (۲۹) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و همچنین تبصره ماده (۳۰) قانون کار، صندوقی مستقل به ترتیبی که در این قانون معین شده است، به منظور حمایت از بیکاران غیرارادی اعم از مشمولان قانون تأمین اجتماعی و تابع قوانین کار و مقررات خاص مناطق آزاد تجاری، صنعتی و ویژه اقتصادی و همچنین حمایت از بیکاران متقاضی کار تشکیل می‌شود.

ماده ۲- بازنشستگان و دریافت‌کنندگان مستمری از کارافتادگان کلی و اتباع خارجی از شمول مقررات این قانون مستثنی هستند.

ماده ۳- بیکار موضوع فصل دوم این قانون بیمه‌شده‌ای است که رابطه کاری وی با کارفرما بدون میل و اراده او قطع شده و خود، متقاضی کار باشد. همچنین کارفرمایان و بیمه‌شدگان فاقد کارفرما، با درخواست خود و پرداخت سهم کارفرما، در صورت از دست دادن غیرارادی شغل و با مراعات سایر مقررات فصل دوم این قانون، می‌توانند تحت پوشش بیمه بیکاری قرار گیرند.

ماده ۴- بیکار متقاضی کار در این قانون فرد ذکوری است که به سن ۲۵ سالگی رسیده، و یا فرد انثائی می‌باشد که سرپرست خانوار، بد سرپرست یا خودسرپرست است و دارای حرفه یا مهارتی می‌باشد که به تأیید سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای رسیده است و در مراکز کاریابیهای دولتی ثبت نام کرده و حداقل به مدت یک سال پیگیر اشتغال خود بوده باشد و پرداخت حق بیمه یا سابقه اشتغال در آن شرط نیست.

ماده ۵- صندوق بیمه بیکاری و حمایت از بیکاران متقاضی کار، مستقل بوده همانند صندوقهای بازنشستگی زیر نظر وزارت رفاه و تأمین اجتماعی است. هیأت امنای آن مرکب از نمایندگان وزارتخانه‌های کار و امور اجتماعی، رفاه و تأمین اجتماعی، تعاون، کانون عالی کارفرمایی و کانون عالی کارگری می‌باشد. نحوه اداره و اساسنامه صندوق با پیشنهاد سه وزارتخانه مذکور و تصویب هیأت وزیران به تأیید شورای نگهبان می‌رسد.

ماده ۶- بیمه بیکاری و حمایت از بیکاران متقاضی کار، در زمره حمایت‌های تأمین اجتماعی است و دولت از آن حمایت می‌کند. سازمان تأمین اجتماعی مکلف است با دریافت حق بیمه مقرر، آن را به صندوق بیمه بیکاری و حمایت از بیکاران متقاضی کار پرداخت نماید. صندوق مکلف است به بیمه شدگانی که طبق مقررات این قانون بیکار می‌باشند، مقرری یا کمک پرداخت نماید.

فصل دوم - بیمه بیکاری

ماده ۷- کلیه کارگران اعم از شاغلان در کارهایی با ماهیت دائمی و غیردائمی که ظرف یک سال قبل از وقوع بیکاری حداقل شش ماه سابقه پرداخت حق بیمه بیکاری در آخرین کارگاه را داشته‌باشند با رعایت جدول ماده (۱۷) می‌توانند از مقرری بیمه بیکاری بهره‌مند گردند.

ماده ۸- بیمه شدگانی که به علت تغییرات ساختار اقتصادی واحد مربوط به تشخیص وزارتخانه ذی‌ربط و تأیید شورای عالی کار بیکار موقت شناخته شوند نیز مشمول مقررات این قانون خواهند بود.

الف- به منظور تشویق کارفرمایانی که طرح اصلاح ساختار آنان دارای توجیه اقتصادی بوده و به تأیید کمیته تخصصی مربوط رسیده باشد، از محل

منابع صندوق، ردیف اعتباری، صندوق توسعه ملی، منابع بانکی تسهیلاتی در اختیار آنان قرار می‌گیرد. ضوابط و نحوه اعطاء آن به موجب آئین‌نامه این فصل خواهد بود. اعضای کمیته تخصصی و وظایف آن نیز در آئین‌نامه مذکور مشخص می‌گردد.

ب - در صورت عدم اجراء طرح تغییر ساختار توسط کارفرما و یا عدم اعاده به کار کارگران کلیه هزینه‌های اجرائی و مبلغ مقرری که توسط سازمان تأمین اجتماعی پرداخت گردیده از کارفرمای واحد ذی‌ربط مطالبه و در صورت عدم پرداخت برابر ضوابط ماده (۵۰) قانون تأمین اجتماعی وصول خواهد شد.

ج - کارفرمایان و بیمه‌شدگان فاقد کارفرما، در صورتی می‌توانند تحت پوشش بیمه بیکاری قرار گیرند که علاوه بر پرداخت سه درصد (۳٪) سهم کارفرما و سهم کارگر موضوع ماده (۱۱) این قانون) علت بیکاری آنان، به تشخیص وزارت کار و امور اجتماعی ناشی از مواردی مانند از دست رفتن سرمایه و شرایط بازار و به صورت غیرارادی بوده باشد.

ماده ۹- بیمه شدگانی که به علت بروز حوادث قهریه و غیرمترقبه از قبیل سیل، زلزله، جنگ و آتش‌سوزی بیکار می‌شوند با معرفی واحد کار و اموراجتماعی محل براساس جدول ماده (۱۷) این قانون از مقرری بیمه بیکاری استفاده خواهند کرد.

ماده ۱۰- تشخیص استحقاق مقرری بیمه بیکاری به عهده کمیته‌ای متشکل از نمایندگان وزارتخانه‌های کار و اموراجتماعی و رفاه و تأمین اجتماعی و تعاونی می‌باشد. در صورت عدم وجود یکی از دستگاهها و بروز اختلاف، نظر رئیس واحد کار و اموراجتماعی مربوطه ملاک عمل خواهد بود.

ماده ۱۱- حق بیمه بیکاری به میزان چهار درصد (۴٪) مزد بیمه شده می‌باشد که دو درصد (۲٪) آن توسط کارفرما، یک درصد (۱٪) توسط بیمه شونده و یک درصد (۱٪) توسط دولت تأمین و پرداخت خواهد شد.

ماده ۱۲- دستمزد بیمه شده و نحوه تشخیص تعیین حق بیمه بیکاری، چگونگی وصول آن، تکلیف بیمه شده و کارفرما و همچنین نحوه رسیدگی به اعتراض، تخلفات و سایر مقررات مربوطه در این مورد براساس ضوابطی است که برای حق بیمه سایر حمایت‌های تأمین اجتماعی در قانون و مقررات تأمین اجتماعی و این قانون پیش‌بینی شده است.

ماده ۱۳- بیمه شدگان بیکار در صورت احراز شرایط زیر استحقاق دریافت مقرری بیمه بیکاری را خواهند داشت:

الف- بیمه شده قبل از بیکار شدن حداقل (۱۲) ماه سابقه پرداخت حق بیمه را داشته باشد. مشمولان ماده (۹) این قانون از شمول این بند مستثنی می‌باشند.

ب- بیمه شده بیکار مکلف است ظرف سی روز از تاریخ بیکاری با اعلام مراتب بیکاری به واحدهای کار و امور اجتماعی آمادگی خود را برای اشتغال به کار تخصصی و یا مشابه آن اطلاع دهد. واحد مربوطه موظف است پس از گذشت سی روز نظر خود را در خصوص امکان اشتغال و یا عدم اشتغال بیمه شده بیکار اعلام نماید.

مراجعه بعد از سی روز با عذر موجه و ارائه مستندات و رأی کمیته موضوع ماده (۱۰) تا نود روز پس از تاریخ بیکاری امکان پذیر خواهد بود.

ج- بیمه شده بیکار مکلف است در دوره‌های کارآموزی و سوادآموزی (حسب مورد) که توسط واحد کار و امور اجتماعی و نهضت سوادآموزی و یا سایر واحدهای ذی‌ربط با تأیید وزارت کار و امور اجتماعی تعیین می‌شود

شرکت نموده و هردوماه یک بار گواهی لازم در این مورد را به شعب تأمین اجتماعی، تسلیم نماید.

ماده ۱۴- شاغلانی که در زمان دریافت مقرری بیمه بیکاری به شغل یا مشاغلی گمارده شوند که میزان حقوق و مزایای آن از مقرری بیمه بیکاری متعلقه کمتر باشد، مابه‌التفاوت دریافتی بیمه شده از حساب صندوق بیمه بیکاری پرداخت خواهد شد. به کارگماری مقرری بگیر معرفی شده، جزء سابقه اشتغال وی محسوب شده و مشمول مقررات قانون کار خواهد بود.

ماده ۱۵- مدت یکسال از زمان دریافت مقرری بیمه بیکاری جز سوابق پرداخت حق بیمه بیمه‌شده از نظر بازنشستگی، از کارافتادگی و فوت محسوب خواهد شد. در صورت اشتغال بیمه شده قبل از پایان مدت شمول بیمه بیکاری، مدت باقیمانده برای آینده ذخیره می‌شود.

در خصوص شمول مقررات مشاغل سخت و زیان‌آور و سایر مقررات مشابه، بقیه مدت پرداخت بیمه بیکاری بین دو مقطع اشتغال فاصله محسوب نشده و پیوسته لحاظ می‌شود.

ماده ۱۶- فرد بیکار در صورت عدم اشتغال بعد از انقضاء مدت بیمه بیکاری، در صورت داشتن شرایط، براساس مقررات فصل سوم این قانون، تحت پوشش حمایت‌های آن فصل قرار می‌گیرند.

ماده ۱۷- مجموع مدت پرداخت مقرری از زمان برخورداری از مزایای بیمه بیکاری با احتساب دریافتی‌های قبلی براساس سابقه پرداخت حق بیمه بیکاری برای مجردها حداقل شش ماه و حداکثر سی ماه و برای متأهلان حداقل دوازده ماه و حداکثر چهل ماه براساس جدول بند(الف) این ماده می‌باشد.

الف- مجموع مدت پرداخت مقرری از زمان برخورداری از مزایای بیمه بیکاری با احتساب دریافتی‌های قبلی، براساس سابقه پرداخت حق بیمه بیکاری به شرح جدول زیر می‌باشد:

حد اکثر مدت استفاده از مقرری با احتساب دوره‌های قبلی (ماه)		سابقه پرداخت حق بیمه بیکاری
متأهل یا متکفل	مجرد	
۱۲ ماه	۶ ماه	از ۹ ماه لغایت ۲۴ ماه
۱۵ ماه	۹ ماه	از ۲۵ ماه لغایت ۶۰ ماه
۱۸ ماه	۱۲ ماه	از ۶۱ ماه لغایت ۹۰ ماه
۲۱ ماه	۱۵ ماه	از ۹۱ ماه لغایت ۱۲۰ ماه
۲۴ ماه	۱۸ ماه	از ۱۲۱ ماه لغایت ۱۵۰ ماه
۲۷ ماه	۲۱ ماه	از ۱۵۱ ماه لغایت ۱۸۰ ماه
۳۱ ماه	۲۴ ماه	از ۱۸۱ ماه لغایت ۲۱۰ ماه
۳۵ ماه	۲۷ ماه	از ۲۱۱ ماه لغایت ۲۸۲ ماه
۴۰ ماه	۳۰ ماه	از ۲۵۳ ماه به بالا

ب - افراد مسن مشمول این قانون که در زمان وقوع بیکاری دارای ۵۶ سال سن و بیشتر می‌باشند، به شرط آن که در شروع دوره بیکاری حداقل بیست و یک سال سابقه پرداخت حق بیمه داشته‌باشند، مادامی که مشغول به کار نشده‌اند، می‌توانند تا رسیدن به بیست و پنج سال سابقه، تحت پوشش بیمه بیکاری باقی بمانند. حکم بند(الف) این ماده در باره آنان تا چهار سال تعیین می‌شود و با بیست و پنج سال سابقه بازنشسته می‌شوند.

ج - بیمه شده بیکار و افراد تحت تکفل در مدت دریافت مقرری بیمه بیکاری از خدمات درمانی موضوع بندهای (الف) و (ب) ماده (۳) قانون تأمین اجتماعی استفاده خواهند کرد.

د - مقرری بیمه بیکاری مانند سایر مستمری‌های تأمین اجتماعی از پرداخت هرگونه مالیات معاف خواهند بود.

ماده ۱۸- در موارد زیر مقرری بیمه بیکاری قطع خواهد شد:

الف- زمانی که بیمه شده مجدداً اشتغال به کار یابد.

ب - بنابه اعلام واحد کار و اموراجتماعی محل و یا نهضت سوادآموزی و سایر واحدهای ذی‌ربط از طریق وزارت کار و اموراجتماعی، بیمه شده بیکار بدون عذر موجه از شرکت در دوره‌های کارآموزی یا سوادآموزی خودداری نماید.

ج - بیمه شده بیکار از قبول شغل تخصصی خود و یا شغل مشابه پیشنهادی خودداری ورزد.

د - بیمه شده بیکار، مشمول استفاده از مستمری بازنشستگی و یا از کارافتادگی شود.

ه - بیمه شده به نحوی از انحاء با دریافت مزد ایام بلا تکلیفی به کار مربوطه اعاده گردد.

تبصره ۱- در صورتی که پس از پرداخت مقرری بیمه بیکار محرز گردد که بیکاری بیمه شده ناشی از میل و اراده او بوده است و یا چنانچه بیمه شده اشتغال مجدد خود را مکتوم داشته و مقرری بیمه بیکاری دریافت نموده باشد، سازمان تأمین اجتماعی مکلف به استرداد مقرری پرداختی در مدت زمان غیرمجاز خواهد بود.

تبصره ۲- دریافت کمک هزینه حین کارآموزی مانع استفاده از مقرری بیمه بیکاری نخواهد بود.

ماده ۱۹- کارفرمایان موظفند با هماهنگی شوراهای اسلامی و یا نمایندگان کارگران فهرست محل های خالی شغل را که ایجاد می شود به مراکز خدمات اشتغال محل اعلام نمایند. محل های شغلی مذکور (به استثناء رده های شغلی کارشناسی به بالا) توسط مراکز خدمات اشتغال و با معرفی بیکاران تأمین می گردد.

تبصره ۱- دولت مکلف است همه ساله منابع مورد نیاز برای طرح های اشتغالزای مقرری بگیران بیمه بیکاری را در بودجه سالانه کشور پیش بینی و در اختیار صندوق بیمه بیکاری قرار دهد.

تبصره ۲- بیکاران مشمول این قانون در اخذ پروانه های کسب و کار و موافقت اصولی و تأسیس واحدهای اقتصادی از وزارتخانه یا دستگاه های ذی ربط با معرفی وزارت کار و امور اجتماعی در اولویت قرار خواهند داشت.

تبصره ۳- وزارت کار و امور اجتماعی مکلف است در اجراء این قانون آموزش مهارت های مورد نیاز بازار کار و نیز بازآموزی و ارتقاء مهارت کارگران تحت پوشش بیمه بیکاری موضوع بند (ج) ماده (۱۳) این قانون را از طریق مراکز دولتی و یا غیردولتی با استفاده از منابع صندوق بیمه بیکاری و منابع پیش بینی شده خود، محقق نماید.

تبصره ۴- نهضت سوادآموزی موظف است با همکاری کارفرمایان و وزارتخانه های ذی ربط نسبت به تشکیل کلاس های سوادآموزی برای بی سوادان مشمول این قانون اقدام نماید.

ماده ۲۰- سازمان تأمین اجتماعی مکلف است درآمدهای پیش‌بینی شده در این قانون را به همراه سایر حق بیمه‌های موضوع ماده (۲۸) قانون تأمین اجتماعی وصول و به حساب صندوق بیمه بیکاری واریز نماید.

ماده ۲۱- وزارتخانه‌های کار و اموراجتماعی و رفاه و تأمین اجتماعی و در موارد مربوط وزارت تعاون، مجری این قانون خواهند بود.

ماده ۲۲- هزینه‌های موضوع فصل دوم این قانون منحصرأ از محل درآمدهای ناشی از آن تأمین می‌گردد. مجموع هزینه‌های اداری و پرسنلی دستگاههای مجری قانون باید به گونه‌ای باشد که از پنج درصد (۵٪) میزان مقرری پرداختی به بیمه‌شدگان که توسط صندوق پرداخت می‌گردد، تجاوز ننماید.

ماده ۲۳- فصل دوم این قانون از زمان لازم‌الاجراء شدن جایگزین قانون بیمه‌بیکاری مصوب ۱۳۶۹/۶/۲۶ خواهد بود، بیمه‌شدگانی که تاریخ وقوع بیکاری آنان مربوط به قبل از تصویب قانون باشد، نیز مشمول مقررات این قانون خواهند بود.

ماده ۲۴- آئین‌نامه اجرائی این فصل از قانون حداکثر ظرف سه ماه توسط وزارت کار و اموراجتماعی، وزارت رفاه و تأمین اجتماعی و وزارت تعاون تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

فصل سوم - حمایت از بیکاران متقاضی کار

ماده ۲۵- مقررات این فصل شامل هر فرد بیکاری می‌باشد که در ماده (۳) این قانون تعریف شده است.

تبصره ۱- کمک بیکاری برای بیکاران متقاضی کار به منظور حمایت از اقشار آسیب‌پذیر و بسط عدالت اجتماعی پرداخت می‌گردد و حقوق نیست.

تبصره ۲- افراد واجد شرایط این قانون و تحت پوشش نهادهای حمایتی در صورتی از حمایت این قانون برخوردار می‌شوند که از پوشش نهاد حمایتی خارج شده باشند.

تبصره ۳- مشمولان انقضاء مدت بیمه بیکاری (موضوع ذیل ماده «۱۴») این قانون) و کسانی که از خدمت در دستگاههای موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری خارج می‌شوند، در صورت داشتن شرایط، برابر مقررات این فصل مورد حمایت قرار می‌گیرند.

تبصره ۴- بیکاران متقاضی کار و خانواده و افراد تحت تکفل آنان، در مدت دریافت کمک، تحت پوشش خدمات درمانی تأمین اجتماعی قرار می‌گیرند.

ماده ۲۶- بیکار متقاضی کار باید حداقل یک سال دارای کارت بیکاری بوده و در انتظار کار باشد.

ماده ۲۷- تشخیص و معرفی بیکاران مشمول این قانون که درخواست و مدارک خود را به مراکز خدمات اشتغال واحدهای کار و اموراجتماعی تحویل نموده‌اند، برعهده این وزارتخانه خواهد بود. مشمولان این قانون با معرفی کتبی واحد کار و اموراجتماعی محل، مورد حمایت قرار می‌گیرند.

ماده ۲۸- بیکاران مشمول این قانون در اخذ پروانه‌های کسب و کار، موافقت اصولی و تأسیس واحدهای اقتصادی از وزارتخانه‌های صنعتی، کشاورزی و خدماتی، با معرفی وزارت کار و اموراجتماعی در اولویت قرار خواهند داشت. واحدهای ذی‌ربط در محدوده اختیارات خود، مکلف به ارائه موافقت اصولی و پروانه کسب و کار برای مشمولان این قانون می‌باشند.

ماده ۲۹- مراکز کاریابیهای دولتی یا خصوصی مکلفند کلیه افراد متقاضی کار را جهت حرفه آموزی و کسب مهارت‌های فنی به مراکز آموزشی (اعم از

مراکز سازمان فنی و حرفه‌ای، کارخانجات و آزاد) معرفی نمایند. مراکز آموزش فنی و حرفه‌ای کشور مکلفند نسبت به حرفه آموزی و کسب مهارت‌های فنی متقاضیان کار اقدام نمایند تا براساس نیاز بازار کار آموزش‌های لازم را کسب کنند. هزینه‌های مربوط از محل اعتبارات وزارت کار و اموراجتماعی و با کمک صندوق قابل تأمین می‌باشد.

تبصره ۱- مراکز خدمات اشتغال و کاریابی دولتی مکلفند کلیه جویندگان کار را ثبت نام نموده و با انجام مشاوره شغلی با توجه به استعداد فرد و در نظر گرفتن نیاز بازار کار طی فرمی به مراکز آموزش فنی و حرفه‌ای(دولتی یا آزاد) جهت آموزش و ارتقاء مهارت معرفی نمایند.

تبصره ۲- بیکار متقاضی کار باید حداقل یک دوره از دوره‌های آموزش فنی و حرفه‌ای را گذارنده و دارای مدرک فنی و حرفه‌ای باشد. برای فارغ‌التحصیلان دانشگاهی و مراکز آموزش عالی و فارغ‌التحصیلان مراکز کار و دانش و فنی- حرفه‌ای که با تشخیص واحد اداره کار و امور اجتماعی محل، زمینه اشتغال برای آنها وجود دارد، گذراندن دوره‌های مربوط در مراکز آموزش فنی و حرفه‌ای الزامی نیست.

ماده ۳۰- کلیه کارفرمایان و کارآفرینان مکلفند، فهرست محل‌های خالی شغل را که ایجاد می‌شود به مراکز خدمات اشتغال و کاریابی‌های محل(دولتی یا خصوصی) اعلام نمایند.

ماده ۳۱- منابع مالی و هزینه‌های فصل سوم این قانون، در مدت اجراء قانون هدفمندسازی یارانه‌ها از محل (تا نیم درصد(۰/۵٪) درآمدهای نفتی و غیرنفتی کشور) با پیش‌بینی در قانون بودجه سالهای (۹۰) تا (۹۳) و پس از آن از محل پنجاه درصد(۵۰٪) درآمدهای حاصل از اجراء قانون مذکور(سهام خانوار) تأمین می‌شود. همچنین نود درصد(۹۰٪) درآمد خسارات و جرائم ناشی

از اشتغال اتباع خارجی بدون مجوز و کودکان و نوجوانان کمتر از پانزده سال و درآمدهای ناشی از کمکهای مردمی و سازمانهای حمایتی داخلی و خارجی (مانند بانک جهانی) برای این منظور اختصاص می‌یابد.

تبصره ۱- دولت مکلف است ترتیبی اتخاذ نماید که در سال اول اجراء قانون حداقل ده درصد (۱۰٪) بیکاران متقاضی کار در کشور براساس اولویتهای زیرتحت پوشش قرار گرفته و به تدریج با اجراء مقررات این قانون ظرف پنج سال به کلیه افراد واجد شرایط تعمیم یابد. پرداخت کمک بیکاری با در نظر گرفتن اولویتهای زیر انجام شده و سپس به سایر بیکاران تسری خواهد یافت.

جدول امتیازات برای تعیین اولویتهای

میزان تحصیلات	آموزش فنی و حرفه‌ای			مدت زمان ثبت‌نام در مراکز کاربایی			زنان بدون سرپرست، بدسرپرست و سرپرست خانوار				
	زیردیپلم	دیپلم	فوق دیپلم	لیسانس	فوق لیسانس	یک دوره		دو دوره	سه دوره	تایک سال	اقا ۳ سال
امتیازات	۱۰	۱۵	۲۰	۲۵	۳۰	۵	۱۰	۱۵	۱۰	۵	۱۰

حداقل امتیاز برای اخذ کمک بیکاری:

- لیسانس و بالاتر ۳۵ امتیاز
- دیپلم و فوق دیپلم ۳۰ امتیاز
- زیردیپلم ۲۵ امتیاز

تبصره - کلیه مشمولان این قانون مکلفند در صورت تشخیص واحد کار و جهت ارتقاء سطح مهارت در رشته‌های تخصصی یا مشابه آن که با تأیید وزارت کار و امور اجتماعی تعیین می‌شود، شرکت نموده و هر دو ماه یک بار گواهی لازم در این مورد را به شعب تأمین اجتماعی تسلیم نمایند.

ماده ۳۲- میزان مقرری روزانه بیکاران متقاضی کار مجرد معادل سی درصد (۳۰٪) حداقل حقوق و دستمزد می‌باشد. به مقرری افراد متأهل یا متکفل به میزان ده درصد (۱۰٪) حداقل حقوق و دستمزد افزوده می‌شود.

تبصره - دریافت کنندگان کمک بیکاری مانند سایر مستمریهای تأمین اجتماعی از پرداخت هرگونه مالیات معاف خواهند بود.

ماده ۳۳- در موارد زیر مقرری کمک بیکاری قطع خواهد شد.

الف- زمانی که مقرری بگیر اشتغال به کار یابد.

ب- بنا به اعلام واحد کار و امور اجتماعی محل و سایر واحدهای ذی ربط، مقرری بگیر بدون عذر موجه از شرکت در دوره‌های کارآموزی خودداری نماید.

ج- مقرری بگیر بیکاری از قبول شغل تخصصی خود یا شغل مشابه پیشنهادی خودداری نماید.

د- ده سال از آغاز حمایت‌های موضوع این فصل سپری شده باشد.

تبصره ۱- چنانچه مقرری بگیر اشتغال به کار خود را مکتوم داشته و مقرری کمک بیکاری را دریافت کرده باشد، ملزم به بازپرداخت مقرری دریافتی از تاریخ اشتغال خواهد بود.

تبصره ۲- دریافت کمک هزینه حین کارآموزی مانع استفاده از مقرری کمک بیکاری نخواهد بود.

ماده ۳۴- آئین نامه اجرائی این فصل حداکثر ظرف مدت سه ماه پس از ابلاغ قانون، توسط وزارتخانه های کار و امورا اجتماعی، رفاه و تأمین اجتماعی و تعاون تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

سوابق

اصل ۲۸ قانون اساسی

هر کس حق دارد شغلی را که بدان مایل است و مخالف اسلام و مصالح عمومی و حقوق دیگران نیست برگزیند. دولت موظف است با رعایت نیاز جامعه به مشاغل گوناگون، برای همه افراد امکان اشتغال به کار و شرایط مساوی را برای احراز مشاغل ایجاد نماید.

اصل ۲۹ قانون اساسی

برخورداری از تأمین اجتماعی از نظر بازنشستگی، بیکاری، پیری، ازکارافتادگی، بی سرپرستی، در راه ماندگی، حوادث و سوانح، نیاز به خدمات بهداشتی درمانی و مراقبتهای پزشکی به صورت بیمه و غیره، حقی است همگانی. دولت موظف است طبق قوانین از محل درآمدهای عمومی و درآمدهای حاصل از مشارکت مردم، خدمات و حمایتهای مالی فوق را برای یک یک افراد کشور تأمین کند.

قانون بیمه بیکاری مصوب ۱۳۶۹

ماده ۱- کلیه مشمولین قانون تأمین اجتماعی که تابع قوانین کار و کار کشاورزی هستند مشمول مقررات این قانون می باشند.

تبصره - گروههای زیر از مشمول مقررات این قانون مستثنی هستند:

۱- بازنشستگان و ازکارافتادگان کلی.

۲- صاحبان حرف و مشاغل آزاد و بیمه شدگان اختیاری.

۳- اتباع خارجی.

- ماده ۲ - بیکار از نظر این قانون بیمه شده‌ای است که بدون میل و اراده بیکار شده و آماده کار باشد.
- تبصره ۱ - بیمه شدگانی که به علت تغییرات ساختار اقتصادی واحد مربوطه به تشخیص وزارتخانه ذیربط و تأیید شورای عالی کار بیکار موقت شناخته شوند نیز مشمول مقررات این قانون خواهند بود.
- تبصره ۲ - بیمه شدگانی که به علت بروز حوادث قهریه و غیر مترقبه از قبیل سیل، زلزله جنگ، آتش سوزی و... بیکار می‌شوند با معرفی واحد کار و امور اجتماعی محل از مقرری بیمه بیکاری استفاده خواهند کرد.
- ماده ۳ - بیمه بیکاری به عنوان یکی از حمایت‌های تأمین اجتماعی است و سازمان تأمین اجتماعی مکلف است با دریافت حق بیمه مقرر، به بیمه‌شدگانی که طبق مقررات این قانون بیکار می‌شوند مقرری بیمه بیکاری پرداخت نماید.
- ماده ۴ - بیمه شده بیکار با معرفی کتبی واحد کار و امور اجتماعی محل از مزایای این قانون مستفیع خواهد شد. تبصره - بیکاران مشمول این قانون کلیه حقوق و مزایا و خسارات مربوطه (موضوع قانون کار) را دریافت خواهند کرد.
- ماده ۵ - حق بیمه بیکاری به میزان (۱/۳) مزد بیمه شده می‌باشد که کلاً توسط کارفرما تأمین و پرداخت خواهد شد.
- تبصره - مزد بیمه شده و نحوه تشخیص تعیین حق بیمه بیکاری، چگونگی وصول آن، تکلیف بیمه شده و کارفرما و همچنین نحوه رسیدگی به اعتراض، تخلفات و سایر مقررات مربوطه در این مورد بر اساس ضوابطی است که برای حق بیمه سایر حمایت‌های تأمین اجتماعی در قانون و مقررات تأمین اجتماعی پیش‌بینی شده است.
- ماده ۶ - بیمه شدگان بیکار در صورت احراز شرایط زیر استحقاق دریافت مقرری بیمه بیکاری را خواهند داشت:
- الف - بیمه شده قبل از بیکار شدن حداقل (۶) ماه سابقه پرداخت بیمه را داشته باشد. مشمولین تبصره (۲) ماده (۲) این قانون از شمول این بند مستثنی می‌باشد.
- ب - بیمه شده مکلف است ظرف (۳۰) روز از تاریخ بیکاری با اعلام مراتب بیکاری به واحدهای کار و امور اجتماعی آمادگی خود را برای اشتغال به کار تخصصی و یا مشابه آن اطلاع دهد. مراجعه پس از سی روز با عذر موجه و با تشخیص هیأت حل اختلاف تا سه ماه امکان‌پذیر خواهد بود.
- ج - بیمه شده بیکار مکلف است در دوره‌های کارآموزی و سوادآموزی که توسط واحد کار و امور اجتماعی نهضت سوادآموزی و یا سایر واحدهای ذیربط با تأیید وزارت کار و امور اجتماعی تعیین می‌شود شرکت

نموده و هر دو ماه یک بار گواهی لازم در این مورد را به شعب تأمین اجتماعی تسلیم نماید.
تبصره ۱ - کارگرانی که در زمان دریافت مقرری بیمه بیکاری به شغل یا مشاغل گمارده می‌شوند که میزان حقوق و مزایای آن از مقرری بیمه بیکاری متعلقه کمتر باشد مابه‌التفاوت دریافتی بیمه شده از حساب صندوق بیمه بیکاری پرداخت خواهد شد.

تبصره ۲ - مدت دریافت مقرری بیمه بیکاری جزء سوابق پرداخت حق بیمه، بیمه شده از نظر بازنشستگی، از کارافتادگی و فوت محسوب خواهد شد.

ماده ۷ - مدت پرداخت مقرری بیمه بیکاری و میزان آن به شرح زیر است:

الف - جمع مدت پرداخت مقرری از زمان برخورداری از مزایای بیمه بیکاری اعم از دوره اجرای آزمایشی و یا دائمی آن برای مجردین حداکثر (۳۶) ماه و برای متأهلین یا متکفلین حداکثر (۵۰) ماه بر اساس سابقه کلی پرداخت حق بیمه و به شرح جدول ذیل می‌باشد:

سابقه پرداخت حق بیمه حداکثر مدت استفاده از مقرری
جمعاً با احتساب دوره های قبلی

برای مجردین برای متأهلین یا متکفلین

از (۶) ماه لغایت (۲۴) ماه (۶) ماه (۱۲) ماه
از (۲۵) ماه لغایت (۱۲۰) ماه (۱۲) ماه (۱۸) ماه
از (۱۲۱) ماه لغایت (۱۸۰) ماه (۱۸) ماه (۲۶) ماه
از (۱۸۱) ماه لغایت (۲۴۰) ماه (۲۶) ماه (۳۶) ماه
از (۲۴۱) ماه به بالا (۳۶) ماه (۵۰) ماه

تبصره - افراد مسن مشمول این قانون که دارای ۵۵ سال سن و بیشتر می‌باشند مادامی که مشغول به کار نشده‌اند می‌توانند تا رسیدن به سن بازنشستگی تحت پوشش بیمه بیکاری باقی بمانند.

ب - میزان مقرری روزانه بیمه شده بیکار معادل (۵۵٪) متوسط مزد یا حقوق و یا کارمزد روزانه بیمه شده می‌باشد. به مقرری افراد متأهل یا متکفل، تا حداکثر (۴) نفر از افراد تحت تکفل به ازاء هر یک از آنها به میزان

(۱۰٪) حداقل دستمزد افزوده خواهد شد. در هر حال مجموع دریافتی مقرری بگير نبايد از حداقل دستمزد، کمتر و از (۸۰٪) متوسط مزد یا حقوق وی بیشتر باشد.

ج - مقرری بیمه بیکاری از روز اول بیکاری قابل پرداخت است.

تبصره ۱ - متوسط مزد یا حقوق روزانه بیمه شده بیکار به منظور محاسبه مقرری بیمه بیکاری عبارت است از جمع کل دریافتی بیمه شده که به مآخذ آن حق بیمه دریافت شده در آخرین (۹۰) روز قبل از شروع بیکاری تقسیم بر روزهای کار، و در مورد بیمه شدگانی که کارمزد دریافت می کنند آخرین مزد عبارت است از جمع کل دریافتی بیمه شده که به مآخذ آن حق بیمه دریافت شده در آخرین (۹۰) روز قبل از شروع بیکاری تقسیم بر (۹۰) در صورتی که بیمه شده کارمزد، ظرف (۳) ماه مذکور مدتی از گرامت دستمزد استفاده نموده باشد متوسط مزدی که مبنای محاسبه گرامت دستمزد قرار گرفته به منزله دستمزد ایام بیکاری تلقی و در محاسبه منظور خواهد شد.

تبصره ۲ - افراد تحت موضوع این ماده عبارتند از:

۱ - همسر (زن یا شوهر)

۲ - فرزندان اناث مادام که ازدواج ننموده و فاقد حرفه و شغل باشند.

۳ - فرزندان ذکور که سن آنان کمتر از هجده سال تمام باشد و یا منحصراً به تحصیل اشتغال داشته و یا طبق نظر پزشک معتمد سازمان تأمین اجتماعی، از کارافتاده کلی باشند.

۴ - پدر و مادر که سن پدر از (۶۰) سال متجاوز باشد و یا طبق نظر پزشک معتمد سازمان تأمین اجتماعی از کارافتاده کلی باشند و در هر حال معاش آنان منحصراً توسط بیمه شده تأمین گردد.

۵ - خواهر و برادر تحت تکفل در صورت داشتن شرایط مربوط به فرزندان اناث و ذکور، مذکور در بندهای (۲) و (۳) این تبصره.

تبصره ۳ - دریافت مقرری بیمه بیکاری مانع از دریافت مستمری جزئی نمی گردد.

تبصره ۴ - در صورت بیکاری زوجین فقط یکی از آنان (زن یا شوهر) محق به استفاده از افزایش مقرری به ازاء هر یک از فرزندان خواهد بود.

تبصره ۵ - بیمه شده بیکار و افراد تحت تکفل، در مدت دریافت مقرری بیمه بیکاری از خدمات درمانی موضوع بندهای "الف" و "ب" ماده (۳) قانون تأمین اجتماعی استفاده خواهند کرد.

تبصره ۶ - مقرری بیمه بیکاری مانند سایر مستمریهای تأمین اجتماعی از پرداخت هر گونه مالیات معاف خواهد بود.

ماده ۸ - در موارد زیر مقرری بیمه بیکاری قطع خواهد شد.

الف - زمانی که بیمه شده مجدداً اشتغال به کار یابد.

ب - بنا به اعلام واحد کار و امور اجتماعی محل و یا نهضت سوادآموزی و سایر واحدهای ذیربط از طریق وزارت کار و امور اجتماعی، بیمه شده بیکار بدون عذر موجه از شرکت در دوره‌های کارآموزی یا سوادآموزی خودداری نماید.

ج - بیمه شده بیکار از قبول شغل تخصصی خود و یا شغل مشابه پیشنهادی خودداری ورزد.

د - بیمه شده بیکار ضمن دریافت مقرری بیمه بیکاری مشمول استفاده از مستمری بازنشستگی و یا از کارافتادگی کلی شود.

ه - بیمه شده به نحوی از انحاء با دریافت مزد ایام بلا تکلیفی به کار مربوطه اعاده گردد.

تبصره ۱ - در صورتی که پس از پرداخت مقرری بیمه بیکاری محرز شود که بیکاری بیمه شده، ناشی از میل و اراده او بوده است کارگر موظف به استرداد وجوه دریافتی به سازمان تأمین اجتماعی خواهد بود. مشمولین بند (ه) این ماده نیز مکلف به بازپرداخت مقرری بیمه بیکاری دریافتی، به سازمان مذکور می‌باشند.

تبصره ۲ - چنانچه بیمه شده بیکار اشتغال مجدد خود را مکوم داشته و مقرری بیمه بیکاری را دریافت کرده باشد، ملزم به بازپرداخت مقرری دریافتی از تاریخ اشتغال خواهد بود.

تبصره ۳ - دریافت کمک‌هزینه حین کارآموزی مانع استفاده از مقرری بیمه بیکاری نخواهد بود.

ماده ۹ - کارفرمایان موظفند با هماهنگی شوراهای اسلامی و یا نمایندگان کارگران، فهرست محل‌های خالی شغل را که ایجاد می‌شوند به مراکز خدمات اشتغال محل اعلام نمایند. محل‌های شغلی مذکور (به استثنای رده‌های شغلی کارشناسی به بالا) منحصراً توسط مراکز خدمات اشتغال و با معرفی بیکاران تأمین می‌گردد.

تبصره ۱ - دولت مکلف است همه‌ساله از طریق سیستم بانکی و منابع اعتباری سازمان تأمین اجتماعی و با استفاده از اعتبارات قرض‌الحسنه، طرح‌های اشتغال‌زای مشخصی را جهت اشتغال به کار بیکاران مشمول این قانون در بودجه سالانه کشور پیش‌بینی و رأساً یا از طریق شرکتهای تعاونی و یا خصوصی و با نظارت وزارت کار و امور اجتماعی به مورد اجراء گذارد.

تبصره ۲ - بیکاران مشمول این قانون در اخذ پروانه‌های کسب و کار و موافقت اصولی و تأسیس واحدهای اقتصادی از وزارتخانه‌های صنعتی، کشاورزی و خدماتی با معرفی وزارت کار و امور اجتماعی در اولویت قرار خواهند داشت.

تبصره ۳ - سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای وزارت کار و امور اجتماعی مکلف است همزمان با اجرای قانون

بیمه بیکاری، آموزش مهارت‌های موردنیاز بازار کار و نیز بازآموزی و تجدید مهارت کارگران تحت پوشش بیمه بیکاری موضوع بند "ج" ماده (۷) این قانون را در مراکز آموزش فنی و حرفه‌ای و مراکز آموزش جوار کارخانجات فراهم نماید. هزینه‌های مربوط از محل اعتبارات حساب صندوق بیمه بیکاری مطابق آیین‌نامه‌ای که به پیشنهاد سازمان‌های آموزش فنی و حرفه‌ای کشور و تأمین اجتماعی تهیه و به تصویب وزیر کار و امور اجتماعی، و بهداشت و درمان و آموزش پزشکی خواهد رسید قابل پرداخت است.

تبصره ۴ - نهضت سوادآموزی موظف است با همکاری کارفرمایان و وزارتخانه‌های ذیربط نسبت به تشکیل کلاسهای سوادآموزی برای بیسوادان مشمول این قانون اقدام نماید.

ماده ۱۰ - سازمان تأمین اجتماعی مکلف است حسابهای درآمد حق بیمه بیکاری و پرداخت مقرری بیمه بیکاری موضوع این قانون را جداگانه نگهداری و در صورت‌های مالی خود منعکس نماید و گزارش عملکرد مالی خود را هر سال یک بار به وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و وزیر کار و امور اجتماعی و شورای اقتصاد ارائه نماید.

ماده ۱۱ - وزارت کار و امور اجتماعی و سازمان تأمین اجتماعی مجری این قانون خواهند بود.

ماده ۱۲ - سازمان تأمین اجتماعی مکلف است هزینه‌های موضوع این قانون را منحصراً از محل درآمدهای ناشی از آن تأمین نماید.

هزینه‌های اداری و پرسنلی هر دو دستگاه مجری قانون به طوری که از (۱۰٪) میزان مقرری پرداختی به بیمه شدگان تجاوز ننماید با تأیید وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و وزیر کار و امور اجتماعی تعیین و تخصیص داده می‌شود.

ماده ۱۳ - زمان اجرای این قانون از زمان اتمام قانون آزمایشی بیمه بیکاری (۱۳۶۹،۵،۶) لازم‌الاجرا است.

ماده ۱۴ - آیین‌نامه اجرایی این قانون ظرف یک ماه توسط وزارت کار و امور اجتماعی و سازمان تأمین اجتماعی تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده (۳۰) قانون کار مصوب ۱۳۶۸

ماده ۳۰ - چنانچه کارگاه بر اثر قوه قهریه (زلزله، سیل و امثال اینها) و یا حوادث غیر قابل پیش‌بینی (جنگ و نظایر آن) تعطیل گردد و کارگران آن بیکار شوند پس از فعالیت مجدد کارگاه، کارفرما مکلف است کارگران بیکار شده را در همان واحد بازسازی شده و مشاغلی که در آن به وجود می‌آید به کار اصلی بگمارد.

تبصره - دولت مکلف است با توجه به اصل بیست و نهم قانون اساسی و با استفاده از درآمدهای عمومی و درآمدهای حاصل از مشارکت مردم و نیز از طریق ایجاد صندوق بیمه بیکاری نسبت به تأمین معاش کارگران

بیکار شده کارگاه‌های موضوع ماده ۴ این قانون و با توجه به بند ۲ اصل چهل و سوم قانون اساسی امکانات لازم را برای اشتغال مجدد آنان فراهم نماید.

مواد (۳) و (۵) قانون تأمین اجتماعی مصوب ۱۳۶۸

ماده ۳- تأمین اجتماعی موضوع این قانون شامل موارد زیر می‌باشد:

الف - حوادث و بیماریها.

ب - بارداری.

ج - غرامت دستمزد.

د - ازکارافتادگی.

ه - بازنشستگی.

و - مرگ.

تبصره - مشمولین این قانون از کمکهای ازدواج و عائله‌مندی طبق مقررات مربوط برخوردار خواهند شد.

ماده ۵- اتباع بیگانه که در ایران طبق قوانین و مقررات مربوط به کار اشتغال دارند جز در مواردی که طبق مقاله‌نامه‌ها و قراردادهای دو جانبه یا چندجانبه بین ایران و سایر کشورها ترتیب خاص مقرر گردیده است در صورتی که مشمول قانون حمایت کارمندان در برابر اثرات ناشی از پیری و ازکارافتادگی و فوت نباشد مشمول مقررات این قانون خواهند بود.

مواد (۲۸) و (۵۰) قانون تأمین اجتماعی

ماده ۲۸- منابع درآمد سازمان به شرح زیر می‌باشد:

۱- حق بیمه از اول مهر ماه تا پایان سال ۱۳۵۴ به میزان بیست و هشت درصد مزد یا حقوق است که هفت درصد آن به عهده بیمه شده و هجده درصد به عهده کارفرما و سه درصد به وسیله دولت تأمین خواهد شد.

۲- درآمد حاصل از وجوه و ذخایر و اموال سازمان.

۳- وجوه حاصل از خسارات و جریمه‌های نقدی مقرر در این قانون.

۴- کمکها و هدایا.

تبصره ۱- از اول سال ۱۳۵۵ حق بیمه سهم کارفرما بیست درصد مزد یا حقوق بیمه شده خواهد بود و با احتساب سهم بیمه شده و کمک دولت کل حق بیمه به سی درصد مزد یا حقوق افزایش می‌یابد.

تبصره ۲- دولت مکلف است حق بیمه سهم خود را به طور یکجا در بودجه سالانه کل کشور منظور و به سازمان پرداخت کند.

تبصره ۳- سازمان باید حداقل هر سه سال یک بار امور مالی خود را با اصول محاسبات احتمالی تطبیق و مراتب را به شورای عالی گزارش دهد.

ماده ۵۰- مطالبات سازمان بابت حق بیمه و خسارات تأخیر و جریمه‌های تقدی که ناشی از اجرای این قانون یا قوانین سابق بیمه‌های اجتماعی و قانون بیمه‌های اجتماعی روستاییان باشد، همچنین هزینه‌های انجام شده طبق مواد ۶۵ و ۸۹ و خسارات مذکور در مواد ۹۹ و ۱۰۰ این قانون در حکم مطالبات مستند به اسناد لازم‌الاجراء بوده و طبق مقررات مربوط به اجرای مفاد اسناد رسمی به وسیله مأمورین اجرای سازمان قابل وصول می‌باشد.

آیین‌نامه اجرایی این ماده حداکثر ظرف شش ماه از تاریخ تصویب این قانون از طرف سازمان تهیه و پس از تصویب وزارت رفاه اجتماعی و وزارت دادگستری به موقع اجرا گذارده خواهد شد تا تصویب آیین‌نامه مزبور مقررات این ماده توسط مأمورین اجرای احکام محاکم دادگستری بر اساس آیین‌نامه ماده ۳۵ قانون بیمه‌های اجتماعی اجراء خواهد شد.